

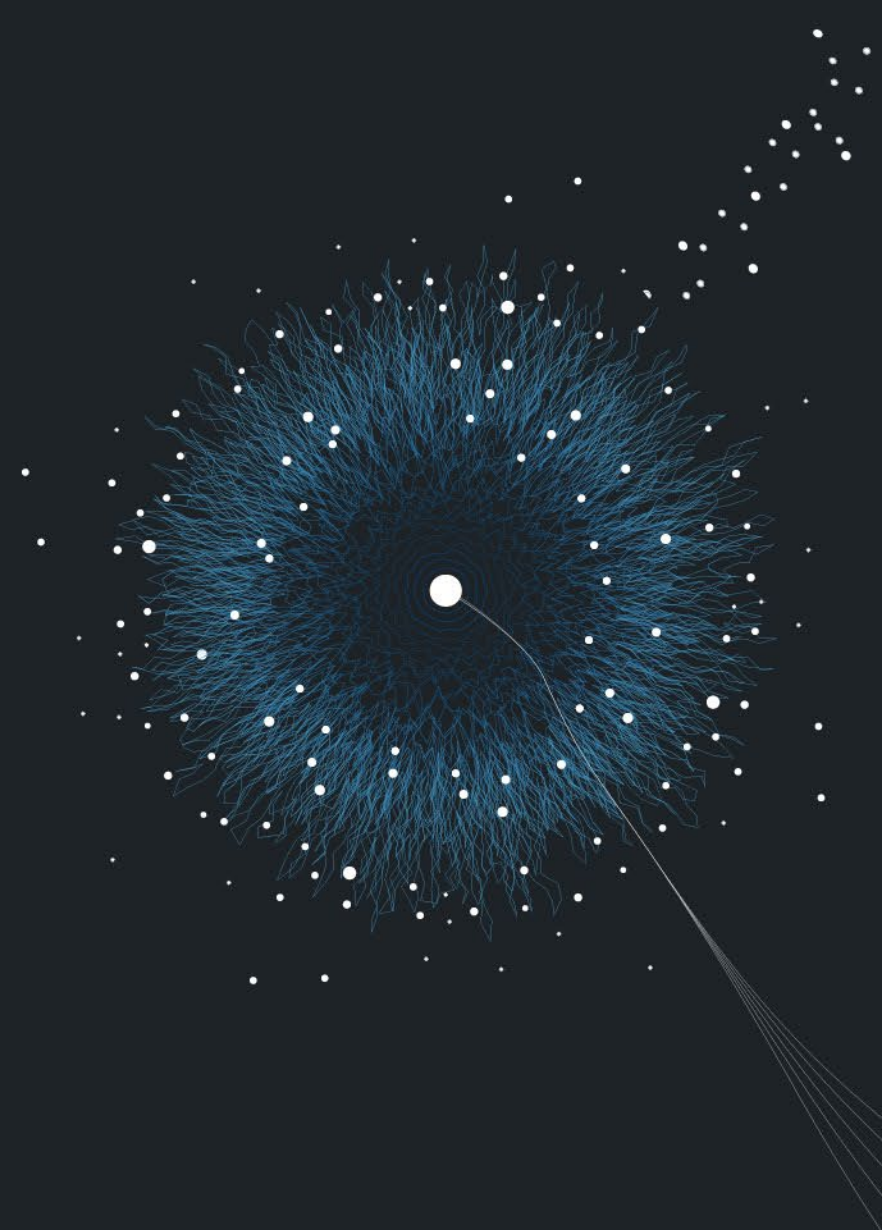
AI: KANS OF KWELGEEEST?

FILOSOFISCH CAFÉ ZWOLLE

18 SEPTEMBER 2023

ANOUK DE JONG

UNIVERSITEIT TWENTE

INTRODUCTIE

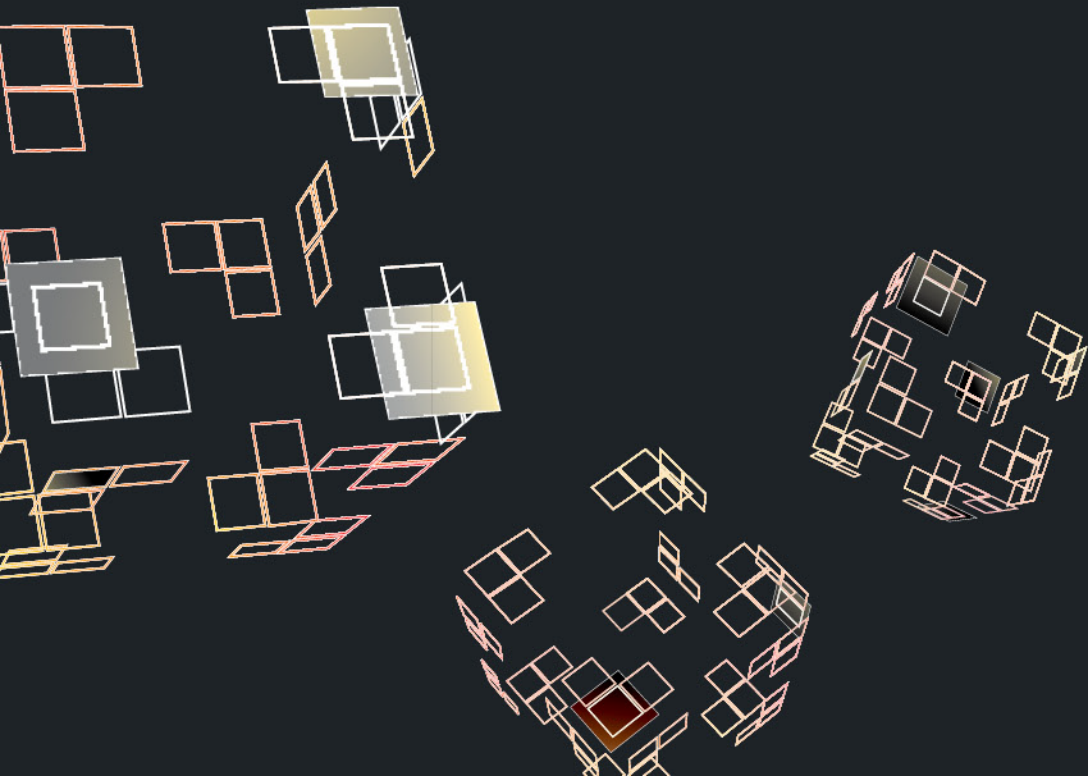
MIJN ONDERZOEK EN ACHTERGROND

- Master in communicatiewetenschap en wetenschaps- en techniekfilosofie
- PhD onderzoek wetenschapscommunicatie naar:
 - Relatie tussen wetenschap, media en samenleving
 - COVID-19 pandemie
 - Kunstmatige intelligentie

INHOUD LEZING

- Introductie kunstmatige intelligentie (AI)
- Filosofo(re)n over AI
- AI in het nieuws
- Invloed van AI
 - Medische beroepen
 - Journalistiek
 - Politiek
- Na de pauze: discussie

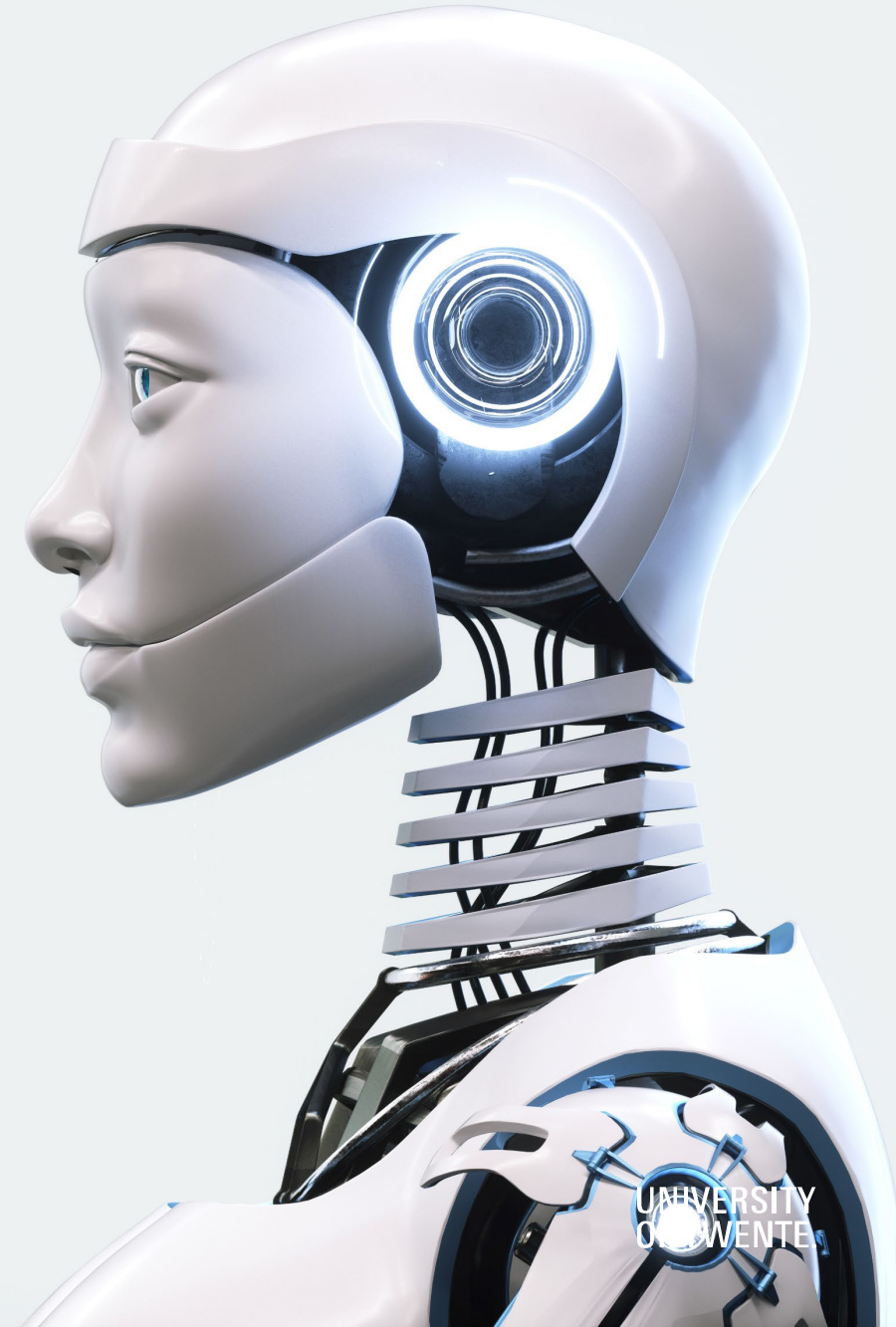

KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

DEFINITIE

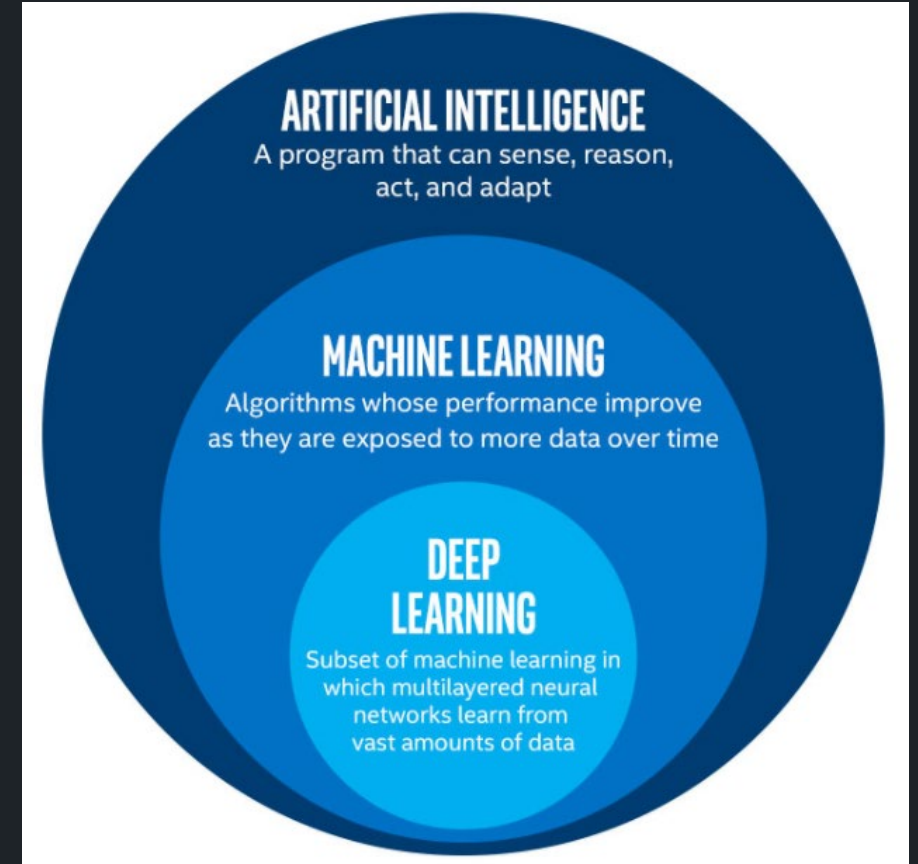
“AI verwijst naar systemen die intelligent gedrag vertonen door hun omgeving te analyseren en actie ondernemen om, met een bepaald niveau van autonomie, specifieke doelen te behalen.”

Bron: High-level expert group on Artificial Intelligence

KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE (DIMENSIES)

- Kunstmatige intelligentie = artificiële intelligentie (AI)
- Algoritmes: wiskundige formules die ervoor zorgen dat computers verschillende taken kunnen uitvoeren
- Machine learning (automatisch leren): een vorm van AI die gericht is op het bouwen van systemen die van de verwerkte data kunnen leren of data gebruiken om beter te presteren.
 - Zonder massale data (gegevens) niet mogelijk!
- Robots: Ingebedde AI

FILOSOFEN OVER AI:

HIGH-LEVEL EXPERT GROUP ON AI (2019)

4 ethische principes:

- Respect voor menselijke autonomie
- Preventie van schade
- Rechtvaardigheid
- Verantwoording

Vergelijkbaar met medische principe-ethiek (Beauchamp & Childress)

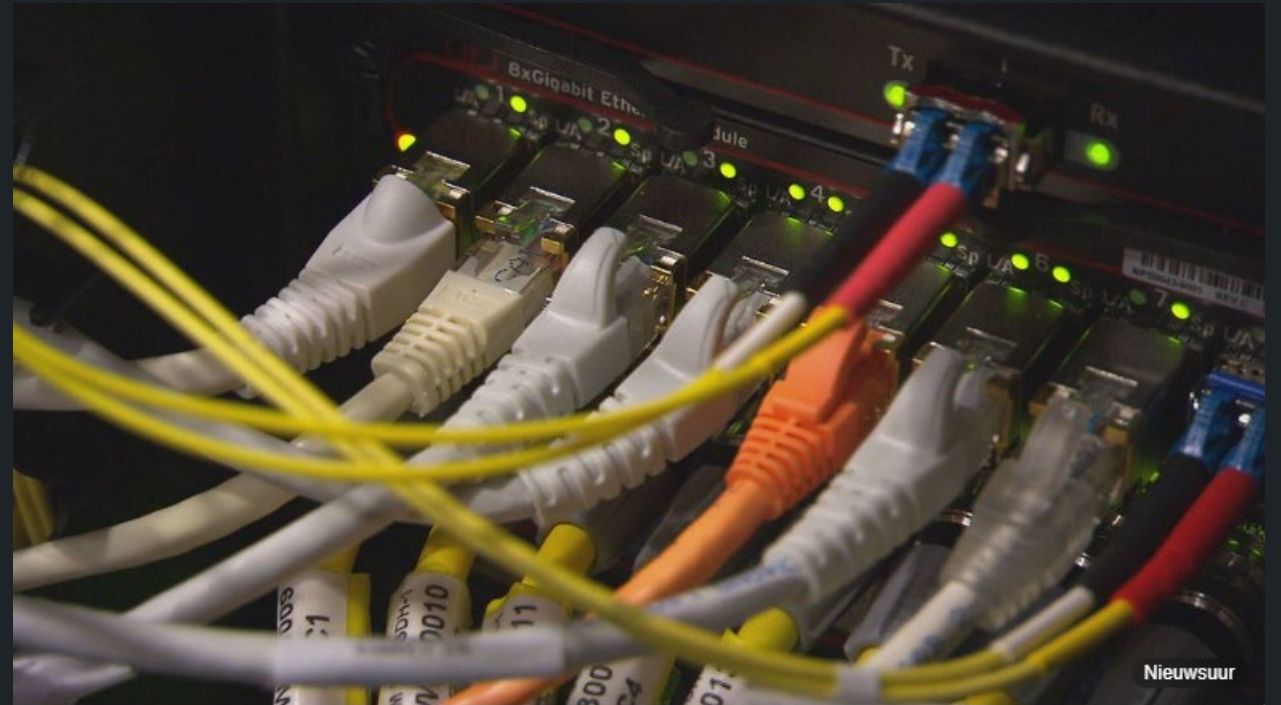
7 vereisten voor AI:

- Menselijke controle en menselijk toezicht
- Technische robuustheid en veiligheid
- Privacy en datagovernance
- Transparantie
- Diversiteit, non-discriminatie en rechtvaardigheid
- Maatschappelijk en milieuwelzijn
- Verantwoording

FILOSOFISCHE KWESTIES OVER AI: KANS/KWELGEEST?

- Autonomie
- Verantwoording
- Rechtvaardigheid
- Bias (ingebakken afwijkingen)
- Uitlegbaarheid
- Overige risico's

Bronnen: Hayes, Van de Poel & Steen (2020), Vakkuri & Abrahamsson (2019)

Nieuwsuur

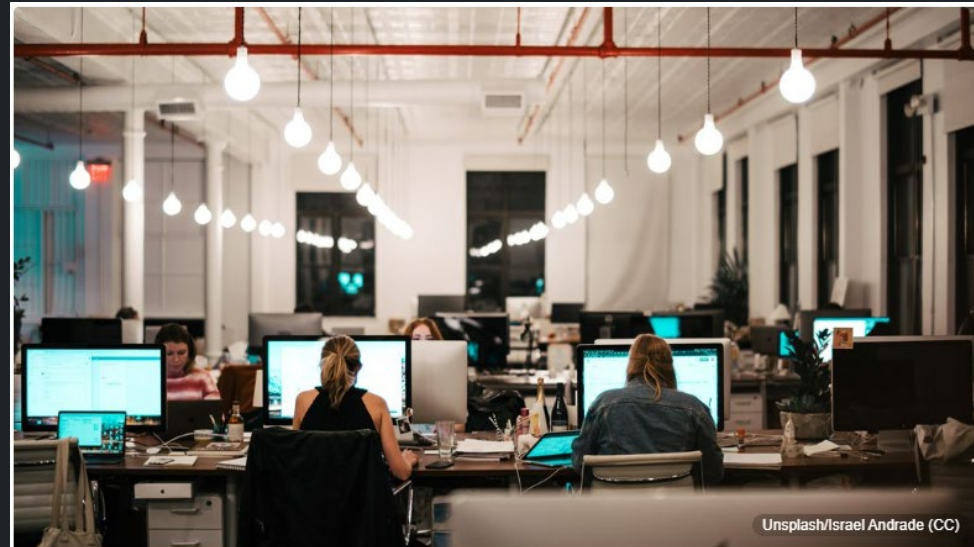
nieuwsuur

Woensdag 31 mei, 13:21

Kunstmatige intelligentie vreet stroom, één opdracht hetzelfde als een uur een lamp aan

IN HET NIEUWS: DE INVLOED VAN AI IS KANS EN KWELGEEST TEGELIJKERTIJD

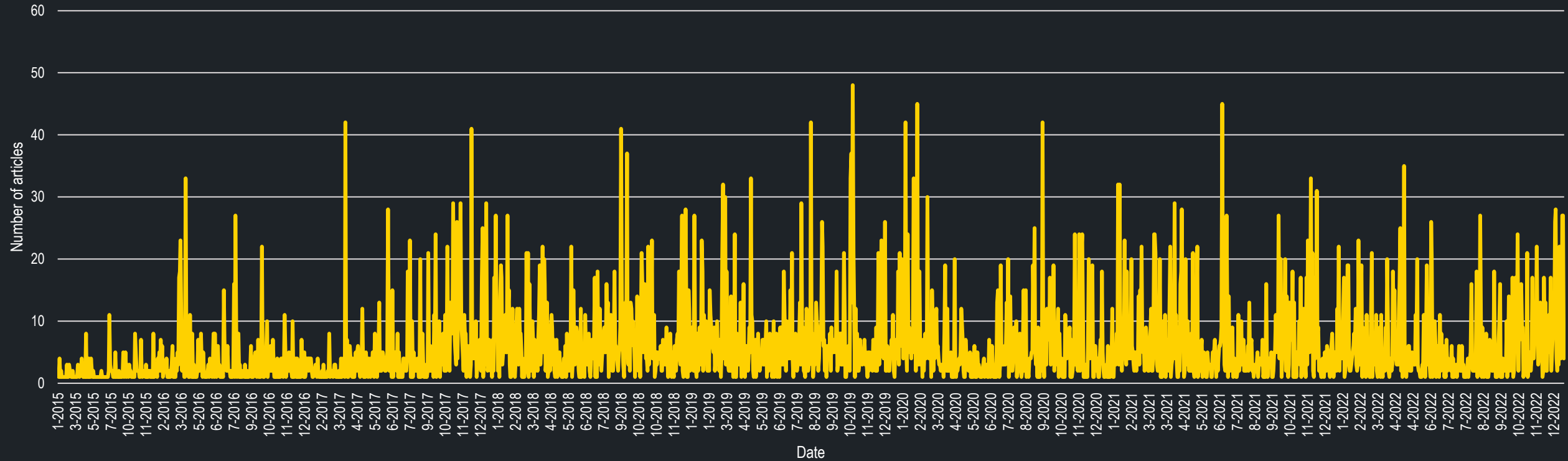
Unsplash/Israel Andrade (CC)

NOS Nieuws • Maandag 5 juni, 07:03

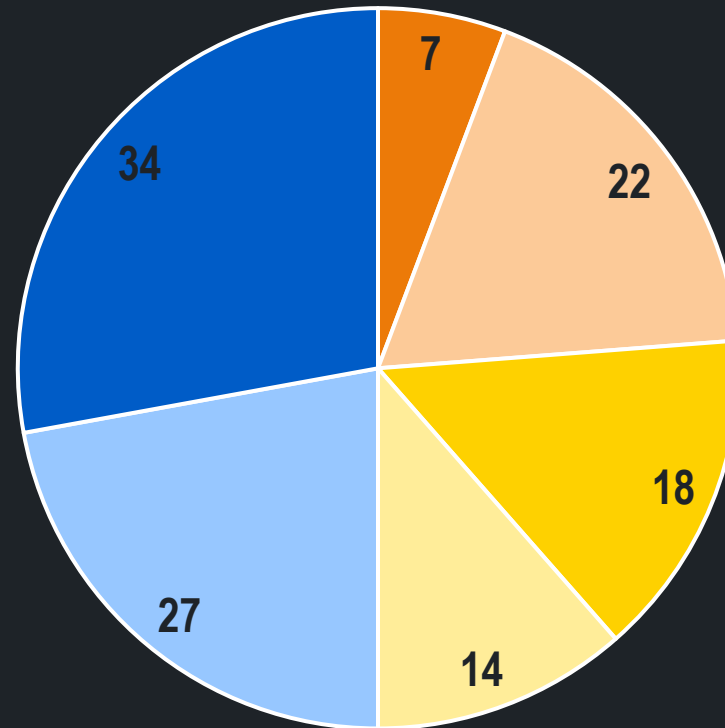

Grote belangstelling bedrijfsleven voor AI, kan beroepen flink veranderen

AI IN HET NIEUWS (TIJDLIJN)

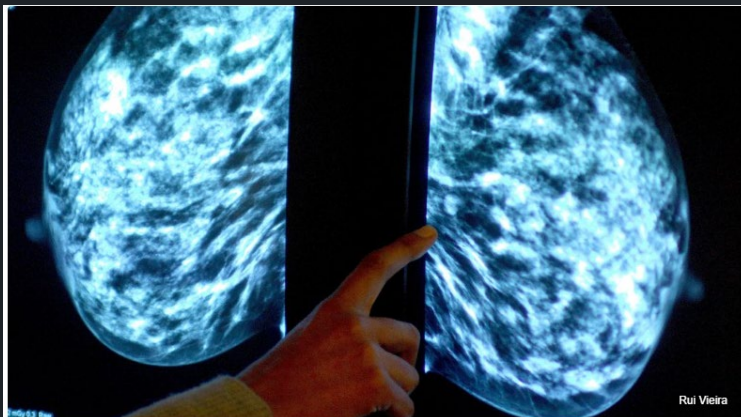
AI IN HET NIEUWS: WAAROP IS DE AANDACHT GERICHT?

■ autonomie ■ bias ■ rechtvaardigheid ■ uitlegbaarheid ■ verantwoording ■ privacy

INVLOED VAN AI

MEDISCHE BEROEPEN

NOS Nieuws • Woensdag 2 augustus, 13:46 •
Aangepast woensdag 2 augustus, 14:04

Kunstmatige intelligentie ontdekt borstkanker vaker dan radiologen

Kunstmatige intelligentie (AI) ontdekt borstkanker vaker dan radiologen, blijkt uit grootschalig Zweeds onderzoek. Bovendien kan het toepassen van AI de werkdruk voor radiologen verminderen.

Verlamde vrouw kan weer 'praten': computer vertaalt haar hersensignalen

Door onze nieuwsredactie

24 aug 2023 om 08:57
Update: 21 dagen geleden

171 reacties

Delen

Een vrijwel geheel verlamde vrouw kan weer praten door een medische doorbraak. Artsen hebben een manier gevonden om haar hersensignalen op te vangen en door te sturen naar een computer, die de signalen 'vertaalt'.

nieuwsuur

Donderdag 2 juni 2022, 21:25

Robots oplossing voor personeelstekorten in de zorg? 'Idee wordt overschat'

Met verder olopende personeelstekorten in de zorg, is de hoop nu gevestigd op innovatie: technologie en robots kunnen in potentie meer dan 100.000 werknemers gaan vervangen, zo stond onlangs in een onderzoek.

INVLOED VAN AI

JOURNALISTIEK

AI in de journalistiek? Alstublieft: hier uw invalshoek

Kunstmatige intelligentie Lang werd gedacht dat journalistiek niet te automatiseren is. Een invalshoek kiezen, een bericht samenstellen - dat is toch alleen aan mensen besteed? Nieuwe *tools* doen een poging journalisten werk uit handen te nemen.

Bennie Mols • 23 juli 2019 • Leestijd 4 minuten

Vergeet het idee dat robots, of beter gezegd bots, zelfstandig doorwrochte onderzoeksjournalistieke verhalen gaan schrijven. Vergeet ook het spookbeeld dat de journalistiek geheel overgenomen wordt door artificiële intelligentie (AI).

Maar bedenk vooral wel dat AI ook de journalistiek gaat veranderen en talloze nieuwe mogelijkheden biedt: voor het verzamelen van nieuws, het graven in grote databergen, het genereren van nieuwe invalshoeken, het produceren van content, de verificatie van informatie, voor nieuwsdistributie en het ontmaskeren van fake-nieuws. De moderne

NOS Nieuws • Donderdag 31 augustus, 12:19

SCP: Nederlander bezorgd dat anderen in online nepnieuws trappen

Bijna de helft (48 procent) van de Nederlanders maakt zich zorgen over foutieve en misleidende informatie op sociale media. Dit meldt het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) op basis van onderzoek.

NOS Nieuws • Zaterdag 10 december 2022, 08:20

Schrijvende AI populair: 'We bevinden ons op een kantelpunt'

Joost Schellevis
redacteur Tech

E-mails, complete werkstukken, sarcastische epistels over obscure onderwerpen: je kunt het zo gek niet bedenken of mensen van over de hele wereld vragen aan [het programma ChatGPT](#) om het te genereren. De laagdrempelige AI-tool, die op basis van kunstmatige intelligentie teksten verzint, typt ze voor je ogen uit.

INVLOED VAN AI

POLITIEK

'Laat toeslagenaffaire een les zijn bij beleid kunstmatige intelligentie'

De Volkskrant.nl

10 november 2021 woensdag 11:00 PM GMT

Copyright 2021 DPG Media B.V. All Rights Reserved

de Volkskrant

Length: 740 words

Byline: Laurens Verhagen

Body

De toeslagenaffaire staat niet op zichzelf. De stroom aan ransomwareaanvallen ook niet. Volgens de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid (WRR) verwaarloost de politiek structureel haar taken op het gebied van kunstmatige intelligentie en digitalisering. Het is een lijkend rapport dat de WRR op verzoek van het kabinet heeft geschreven over kunstmatige intelligentie (AI). De vijfhonderd pagina's met analyses en aanbevelingen worden

digitaal / nieuws

BBB-chatbot smaakt naar meer

De BBB maakte het verkiezingsprogramma met behulp van ChatGPT. De partij ziet mogelijkheden voor BBB-chatbots.

📄 Eveline Meijer 📅 13 augustus 2023

Lek in optelsoftware kon pogingen tot manipulatie opleveren bij verkiezingen

Door onze techredactie

12 sep 2023 om 17:07
Update: 2 dagen geleden

🗨️ 235 reacties

🔗 Delen

Een beveiligingsexpert heeft dit jaar een kwetsbaarheid gevonden in de software die in Nederland wordt gebruikt om stemmen te tellen. Daardoor was het in principe mogelijk om uitslagen te manipuleren, al is er geen bewijs dat dat is gebeurd.

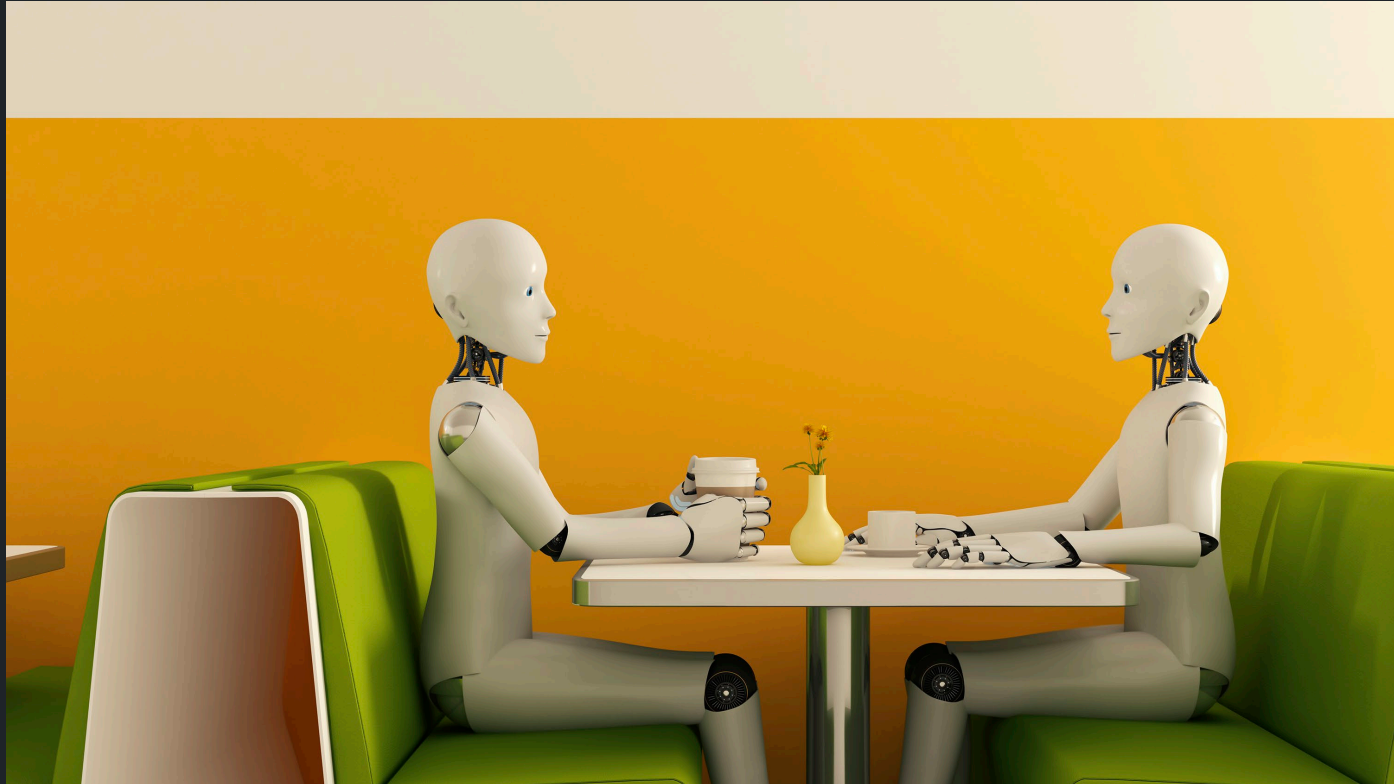
DE INVLOED VAN AI

KANS OF KWELGEEST VOOR...

- Medische beroepen
- Journalistiek
- Politiek

PAUZE

STELLING 1

Ik vind het goed om verzorgd te worden door een robot.

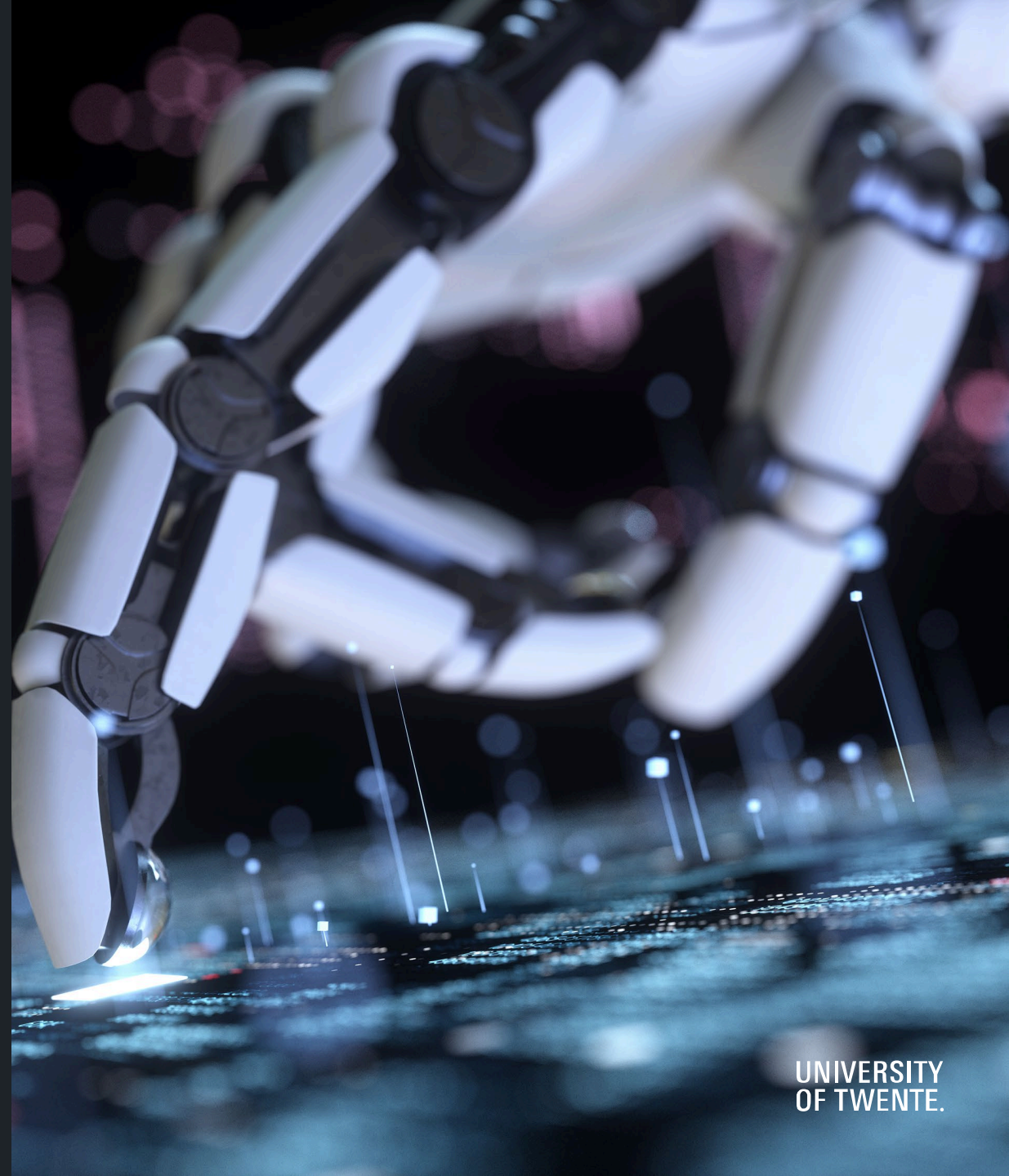
STELLING 2

Zelfrijdende auto's maken het verkeer veiliger.

STELLING 3

Het gebruik van AI vergroot de autonomie van mensen.

STELLING 4

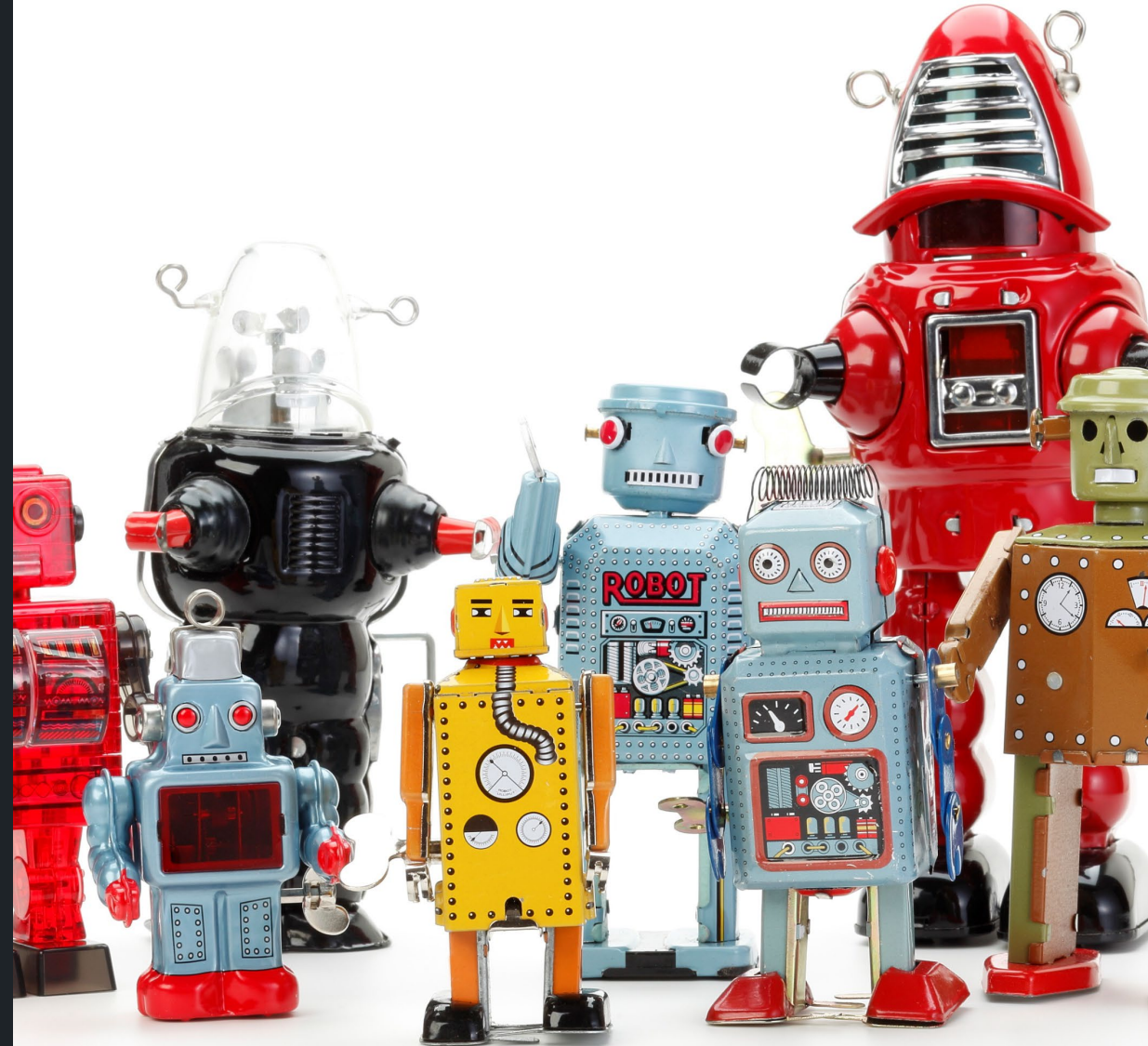
Het gebruik van door AI gegenereerde beelden en teksten in verkiezingscampagnes zou verboden moeten worden.

STELLING 5

Al vergroot door de grootschaligheid de macht van maatschappelijke actoren die gegevens verzamelen en beheersen.

De filosofische vraag "waarvoor?" bepaalt of dit een kans of kwelling is.

BRONNEN EN LEESTIPS

- High-level expert group on AI (2019) Ethische “richtsnoeren” voor betrouwbare AI
- Rathenau Instituut: verschillende rapporten over AI <https://www.rathenau.nl/nl/kunstmatige-intelligentie>
- Hayes, P., Van de Poel, I., & Steen, M. (2020). Algorithms and values in justice and security. *AI and Society*, 35, p.533-555.
- Vakkuri, V., & Abrahamsson, P. (2018). The Key Concepts of Ethics of Artificial Intelligence. *Technology and Innovation*.

- Bennie Mols (2023) Slim, slimmer, slimst
- Dimitri Tokmetzis en Maurits Martijn (2016) Je hebt wèl iets te verbergen
- Cathy O’Neil (2016) Weapons of math destruction

- Jeanette Winterson (2019) Frankusstein
- Kazuo Ishiguro (2021) Klara en de zon
- Isaac Asimov (1950) Ik, Robot

- VPRO Tegenlicht documentaires [de prijs van AI](#) en [Bedrijven en de honger naar data](#)

BEDANKT!

ANOUK DE JONG

**FACULTEIT GEDRAG-, MANAGEMENT- EN
SOCIALE WETENSCHAPPEN
UNIVERSITEIT TWENTE**

A.DEJONG-2@UTWENTE.NL

